VVD VELDHOVEN 27-5-;88, 12.30 UUR

Het was meen ik, Heinrich Heine die verklaarde naar Nederland te zullen verhuizen als hij uit betrouwbare bron zou vernemen dat het einde var de wereld nabij was. Want in ons land gebeurde alles immers veel later- - Sinds de tot standkoming van de Europese Akte in 1986 heb ik vaak aan de wat cynische Duitse dichter moeten denken. Want overal om ons heen barstte het verbale geweld los over het "grenzenloze" Europa tegen het einde van 1992. Maar Nederland bleef onbewogen. Men schreef over de campagne die in Engeland, Frankrijk, Duitsland en andere landen op stapel werden gezet. Maar men repte niet van het eigen land. Kennelijk was er enige tijd voor nodig om het sinds jaren bij ons min of meer doodverklaarde Europa weer tot leven te wekken.
Maar tenslotte gebeurde het. Ook hier. De magische datum van 1992 heeft zijn intrede gedaan in onze. vaderlandse discussie.

MS-:'-' A •: \'i:-'-

, ...

Werkgevers, werknemers. Kamers van Koophandel, zij allen gaan congresseren over de gevolgen van 1992 voor hun sector. Sommigen spreken primair over de kansen die het wegvallen van grenzen zal bieden; anderen maken zich vooral bezorgd over de gevaren die zij erin zien.
Maar allen zijn door de 1992-koorts bevangen. Dit is op zichzelf goed, hoewel eigenlijk toch werkwaardig. Het bewijst opnieuw hoe weinig de politiek zich aantrekt van de wetten van de logica. Want waarom moet men zich zo opwinden over de afspraak in

1986, dat wij nu zullen gaan doen waartoe wij ons al in 1958 bij de Verdragen van Rome hadden verplicht ? Maar goed. Het belangrijkste is dat het nu echt lijkt te gaan gebeuren en dat het enorme consequenties zal hebben voor ons allen. Tijdens de economische debatten in de Tweede Kamer, eind maart van dit jaar, heeft Joris Voorhoeve de kern van de zaak klassiek geformuleerd (Hij doet dat wel meer).

‘ ~ ' L‘' - ** ■ j " ■. .*■*.•*’ • v'

....

Hij zei : "Nederland zal geen nationale staat in de ouderwetse zin, maar een regio zijn, een kruispunt van economisch en sociaal verkeer waar inwoners en bedrijven uit andere landen zich vrij kunnen bewegen. Wil die vrije binnenmarkt geen ontwrichtende maar een stimulerende werking op onze samenleving hebben, dan moeten wij ons in de komende jaren snel aan onze omgeving aanpassen. De consequenties voor onze weten regelgeving en ons kostenniveau zijn gigantisch".

ZO is het inderdaad. En dat betekent dat wij als Nederlanders en als Liberalen enkele vragen moeten stellen - en ook trachten te beantwoorden. De eerste is ; Is Nederland klaar voor 1992 ? En de tweede : Is de VVD en zijn de Europese liberalen klaar ? Op deze vragen wil ik graag een ogenblik ingaan. Is Nederland klaar ? Of beter gezegd, kan een land ervoor zorgen tijdig klaar te zijn?

, i"”.Vi't*» « •• «r
.. ■, _.y i k, ^ 'i'--’'■
'k’i/l- J..
... ■ ".2^ Y.. w.' ■ i ' s-
■'• ■ • '

■ ' '• '■■■■ ; ■■ ■'
= *• >■ • .'
■■■ j "
■■-'T . ■

Het antwoord is : ja. Maar niet zonder meer. Er moet wel nog het een en ander gebeuren.
Boven alles geldt, dat het financieel- sociaal-economisch kabinetsbeleid dat wij thans voeren, met kracht moet worden voortgezet. Wij lopen bepaald nog niet aan de kop in Europa. Onze economische groei moet omhoog en onze werkloosheid omlaag. Daarom moeten wij vasthouden aan de eis van inkrimping van de collectieve sector, van belastinghervorming en van industriële investering en vernieuwing. Alleen een beleid zoals de VVD dat voorstaat, kan daarvoor zorgen.
Maar er is meer dan alleen onze economie. Het gaat ook om de ontwikkeling van onze mensen. Is ons nationale onderwijs zo ingericht dat wij ons kunnen meten met datgene waar anderen hun jonge generatie

mee toerusten ? Hans Wiegel zei laatst al tegen ons : kindervriendelijkheid, prachtig, maar ook wel leren lezen, schrijven en rekenen. En daarmee zijn we er nog niet. Was er niet een tijd dat wij trots waren op ons talenonderwijs, dat aan zeer vele Nederlanders een prachtige uitgangspositie gaf in het internationale verkeer ? Met de verschraling van ons onderwijs op dat punt hebben wij onze jonge mensen een slechte dienst bewezen. Het zal nodig zijn dat wij corrigerende maatregelen gaan nemen.
En ook in nog algemenere zin dienen wij ons onderwijs kritisch door te lichten. Nederland regio, kruispunt, ontmoetings- centrum in een steeds nauwer vervlochten Europese samenleving : Ja. Maar onze eigen nationale, culturele identiteit

willen wij niet opgeven,

r--
- ■ ■
. r' ■* > '.
■ f ^ r ‘

V®?y:

Niet alleen omdat zij de onze is, maar ook omdat zij een belangrijke loot is aan de Europese stam, een inbreng in de Europese beschaving waar wij trots op zijn. Zij vormt een verrijking van de Europese pluriformiteit, zoals ook het eigen karakter van onze partnervolken dat doet.
Een volk dat leeft, bouwt aan zijn toekomst, zoals ieder weet die weleens op de Afsluitdijk is geweest. Maar een volk dat leeft en aan zijn toekomst wil bouwen, is zich ook bewust van zijn verleden. Daarom : naast talen graag ook een behoorlijke kennis van onze eigen geschiedenis en de plaats daarvan in het Europese en het wereldgebeuren. Driehonderd jaar geleden, in 1688, staken onze stadhouder Willem I-II en zijn vrouw Mary over naar Engeland om daar

Een belangrijk moment in de Europese geschiedenis, want het zette de voet dwars aan de hegemoniale strevingen van het toenmalige Frankrijk. Het versterkte bovendien de rechten van het Britse parlement en hield aldus de weg open voor de ontwikkeling van de parlementaire democratie. Onze Britse vrienden zijn dat niet vergeten.
Volgende week houden de Britse liberaal- democraten een groot feest ter herdenking van deze Anglo-Nederlandse en tevens Europese gebeurtenis. Zij vinden dit vanzelfsprekend, want het is diep in hun nationale bewustzijn gegrift. Dit zou ook bij ons zo moeten zijn.
Dames en Heren, wij hebben nog vier jaar tijd om ons voor 1992 klaar te maken.

Een enorme vloed van problemen komt daarbij op ons af.

Harmonisatie van verbruiksbelastingen, uitbouw van het Europees Monetair Stelsel en oprichting van een Europese Centrale Bank, een geïntegreerd Europees vervoersbeleid, een effectieve samenwerking tussen politie en justitie nadat de grenscontroles zijn vervallen, - het zijn er slechts enkele. Wij hebben nog vier jaar om er over te praten en wij zullen dat ook zeker doen. Een ding staat nu al vast : Wanneer wij de goede liberale koers blijven varen, dan heeft Nederland van 1992 niets te vrezen - en er alles bij te winnen.

-■ .f ‘

’ Cr
• C- •
:'x-':' >'■ •, ■' .. ' '.VV'W.'.rr - ■ ^ . 3, V' . . ■ “
V- 'i-
^^■p'P^P-^yiP^PPi^^
P'y
':pppP/p{P:^.,, /X' -.■/'-.pp..,.: . .
- su . • • 1 .

Daarmee kom ik op de tweede vraag die ik in het begin stelde. Is de VVD, zijn de Europese liberalen klaar voor 1992 ? Ook hier is het antwoord ; ja, als wij onze kans pakken. De omstandigheden zijn gunstig. Kort na elkaar zal de VVD twee verkiezingscampagnes moeten voeren. Over ongeveer een jaar zijn de derde Europese verkiezingen. Deze herfst zullen onze liberale partijen het ontwerp-programma behandelen dat een commissie onder leiding van Florus Wijsenbeek heeft' opgesteld. Negen maanden later kiezen wij een nieuwe Tweede Kamer, en dezer dagen gaat een commissie onder leiding van de heer Toxopeus van start om daarvoor een ontwerp-programma op te stellen. Het is duidelijk dat de korte afstand tussen deze twee verkiezingen, alsmede de magische invloed van 1992, het verband tussen de beide* evenementen duidelijker zal maken dan ooit tevoren

In 1984 was de Europese campagne saai en zonder passie, De Gemeenschap stagneerde en niemand liep er warm voor. Nu echter liggen de zaken anders. De Europese Akte heeft de toverdatum van 1992 in de arena geworpen. Zij heeft tevens de macht van het Parlement vergroot, zodat men niet langer kan zeggen dat het geen zin heeft naar de stembus te gaan om een parlement te kiezen dat toch niets te vertellen heeft.

In 1990 zal het erom gaan, het Nederlandse beleid in de cruciale periode van het wegvallen van da grenzen zeker te stellen. De wisselwerking tussen de nationale en

Europese wetgeving zal steeds sterker zichtbaar worden. De richtlijnen die wij in Europa aannemen, moeten in nationale wetgeving worden vertaald.

De liberale invloed, zowel aan de Europese als aan de nationale kant, dient ervoor garant te staan dat een en ander op de juiste wijze gebeurt. Een goed samenspel tussen de liberalen in de diverse parlementaire instanties zal steeds belangrijken worden.
Is de VVD, zijn de Europese liberalen klaar ? Ja. Volgend jaar gaat het erom, onze liberale parlementaire invloed in de Gemeenschap zeker te stellen. Acht maanden later hebben wij ervoor te zorgen, dat ons beleid in Nederland - en dus ook ons Europese beleid in Nederland - met kracht en met visie kan worden voortgezet.

M.d.V. Interne crisissen en moeilijkheden zijn vaak ook louteringsprocessen, die nieuwe kracht en energie oproepen- Ik ben ervan overtuigd dat een gelouterde VVD het voortouw zal nemen en de weg zal wijzen naar de negentiger jaren : de weg naar Een zelfbewust Nederland in een sterk en verenigd Europa -